

ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІ

АҚПАРАТТЫҚ ХАБАР

2018 жылғы 15 қараша

Данияр Ақышев – Өткен жылдардың тәжірибесі Қазақстан экономикасы үшін ақша-кредит саясатының барынша қолайлы режимін айқындауға мүмкіндік берді

Өткен жылдардың тәжірибесі Қазақстан экономикасы үшін ақша-кредит саясатының барынша қолайлы режимін айқындауға мүмкіндік берді. Бұл жөнінде Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев Қазақстан қаржыгерлері VIII конгресінің сессиясында сөз сөйлеу барысында айтып берді.

Ол нақты өзгермелі айырбастау бағамына өту және ақша нарығындағы операцияларға басымдық беру – біздің қаржы нарығының кемелділігінің белгісі және реттеушінің ақша өтімділігін басқару мүмкіндігі деп атады. Инфляциялық таргеттеу қағидаттарына өту – бұл қисынды қадам, оны ашық экономикасы және сыртқы экономикалық процестерге ықпалдасудың жоғары дәрежесіне ие ел ерте ме кеш пе жүзеге асыруға тиіс болған.

«Инфляция бойынша нысаналы бағдарларға жету – заңда айқындалған, басқа елдердің тәжірибесі және көптеген орталық банктердің практикасы дәлелдеген басымдық. Соңғы 2 жылда біз инфляцияны біртіндеп төмендетудеміз және нысаналы дәлізді ұстанамыз. Бұдан басқа, осы жылдан бастап Қазақстан Ұлттық Банкі инфляцияның деңгейін салыстыруға келетін даму деңгейі бар елдердің көрсеткіштеріне дейін жеткізу мақсатында инфляция бойынша нысаналы бағдарларды біртіндеп төмендете бастады. Егер 2017 жылы инфляция дәлізі 6-8% болса, осы жылы 5-7% болды, ал 2019 жылы 4-6% болады. Орта мерзімі міндет – инфляцияны 4% деңгейге дейін және 2020 жылдың соңында одан да төмен жеткізу», - деді Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы.

Ол бұл мақсат айқын деп атады. «Мәселен, қазанда жылдық көрсеткіш бойынша инфляция 5,3%-ға дейін төмендеді. Инфляцияның деңгейі 18%-дық мөлшерде болған кезде 3 жыл бұрын бұл мәндерді екінің бірі болжаған жоқ», - деп түйіндеді Д. Ақышев.

Данияр Ақышев – Ақша нарығының жұмысын қалыпқа келтірмей теңгенің рөлін арттыру және инфляциялық процестерді тұрақтандыру мүмкін болмады

Ақша нарығының жұмысын қалыпқа келтірмей теңгенің рөлін арттыру және инфляциялық процестерді тұрақтандыру мүмкін болмады. Бұл жөнінде Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев Қазақстан қаржыгерлері VIII конгресінің сессиясында сөз сөйлеу барысында айтып берді.

Ол 3 жыл бұрын нарықта TONIA мөлшерлемесі 56% мөлшерде болуы, ал 5-6 жыл бұрын салық төлемдері кезеңінде мөлшерлеме 40%-ға дейін күрт өсуі қалыпты жағдай болды деп атады.

«Қазір нарықтық мөлшерлемелер Қазақстан Ұлттық Банкі белгілейтін дәліздердің шегінде және нақты жұмыс істеп тұрған ақша нарығында қалыптасады. Ұлттық Банк тұрақты колжетімді терезе және ашық нарық операцияларын қоса алғанда, өтімділікті

ұсына және қамти отырып, өз құралдарын толық көлемде іске асырады. Базалық мөлшерлеме нақты индикатор және ақша-кредит саясатының тұрақты қолданылатын негізі болды. Біз оны айқындауда болжамды, жүйелі және айқынбыз», - деп түсіндірді Д. Ақышев.

Оның айтуынша, нақты көрсеткіш бойынша базалық мөлшерлеме экономикалық өсімнің ұзақ мерзімді қарқынынан аспайтын деңгейде сақталуда. Бұл ақша-кредит саясатының бейтараптылығын қамтамасыз етеді және инфляцияның нысаналы деңгейін қамтамасыз ету мен экономиканың өсімін ынталандыруды қолдау арасындағы теңгерімді сақтайды.

Соңғы кезде ақша және валюта нарықтарын одан әрі дамытуға және бейрезиденттердің қолжетімділігін кеңейтуге басымдық бердік.

Атап айтқанда Д. Ақышев бұл Clearstream халықаралық клиринг жүйесінде **бейрезиденттердің мемлекеттік бағалы қағаздармен операцияларға тікелей қолжетімділігін** қамтамасыз ету жөніндегі жоба деп атады.

«Қазақстан Ұлттық Банкінің ноттарын орналастыру да **T+2 жүйесіне** көшті. Біз осындай көшу Қаржы министрлігінің мемлекеттік бағалы қағаздары бойынша да жүргізіледі деп үміттенеміз», - деді Қазақстан Ұлттық Банкінің басшысы.

Бұдан басқа, қыркүйекте Қазақстан қор биржасындағы валюталық операциялар **T+1 есептелетін** секторға ауыстырылды. Жаңадан есептеу банктердегі өтімділікті барынша дәл басқаруға және ақша нарығындағы құбылмалылықты төмендетуге мүмкіндік береді.

«Қазаннан бастап Қазақстан қор биржасы валюта нарығында **орталық контрагент** ретінде жұмыс істей бастады. Қазақстанда бұл тетік қысқа мерзімде әзірленді, ол көбінесе Ресейдің Орталық Банкінің және Мәскеу биржасының тәжірибесін пайдалану арқасында мүмкін болды. Қазақстан қор биржасымен бірлесе отырып **брокерлерді валюта нарығына кіргізу** бойынша жұмыс жүргізілді», - деді Д. Ақышев.

Ол жылдың соңына дейін валюта нарығында құбылмалылықты төмендету мақсатында Қазақстан Ұлттық Банкі **туынды қаржы құралдарын** енгізуді жандандыруды жоспарлап отыр деп толықтырды. Бұл көлемдердің спот алаңынан мерзімді нарыққа артық әкетілуін қамтамасыз етеді және қаржы нарығын валюта тәуекелдерін хеджирлеу құралымен қамтамасыз етеді.

1 жылға дейінгі мерзімі бар валюталық своп нарығын жасау, Д. Ақышевтың айтуынша, хеджирлеу құралдары ұсынылатын тұрақты жұмыс істеп тұратын алаңды қалыптастыру бойынша бірінші жүйелі қадам болып табылады.

«Осылайша, ағымдағы жылы әлемдік қаржы нарықтарымен ықпалдасуды нығайту жағына үлкен қадам жасалды, ол валюта және ақша нарықтарының өтімділігін ұлғайтуға және барынша тиімді баға белгілеуге ықпал етеді», - деді Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы өз сөзін қорытындылай келе.

Данияр Ақышев – Біз банктерді жаңа жағдайларға бейімдеу бойынша жұмысты күшейттік

Банк секторы қаржы нарығында активтердің көлемі бойынша көшбасшы бола отырып, экономиканың даму үлгісі мен уақыттың сын-қатерлеріне сәйкес келуіне айтарлықтай жүктеме көтереді. Бұл жөнінде Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев Қазақстан қаржыгерлерінің VIII конгресінің сессиясында сөз сөйлегенде айтты.

«Біз банктерді жаңа жағдайларға бейімдеу бойынша жұмысты күшейттік, себебі экономиканың қалыпты жұмыс істеуі қаржы институттары сенімді болған кезде ғана ықтимал», - деді Д. Ақышев.

Ол Қазақстан Ұлттық Банкінің 2 жылда 5 банктен лицензияларын қайтарып алғанын атап өтті. «Себептері – төмен корпоративтік стандарттар және тәуекелдерді басқарудың әлсіз жүйелері, сондай-ақ біле тұра қайтарылмайтын қарыздарды байланысты тұлғаларға жаппай беру және қаржылық есептілікті қасақана бұрмалау. Бұл нарықтан шығарылған қаржы құралдарының осалдығының негізгі тізбесі», - деп хабарлады Ұлттық Банк Төрағасы.

Д. Ақышев сондай-ақ жүйе құраушы банк – Казкоммерцбанкті қалыпқа келтіру және оны кейін Халық Банкімен біріктіру бойынша шаралар қабылданғанын, осының нәтижесінде ішкі нарықта ғана емес, сонымен қатар ТМД кеңістігінде де бәсекеге қабілетті ойыншы пайда болғанын атап өтті.

«Қазақстан Ұлттық Банкі Банк секторының қаржылық орнықтылығын арттырудың кешенді бағдарламасын іске асырды. Басты мақсат – банк секторын банктердің акционерлерінің қаражатын белсенді түрде тарта отырып қалыпқа келтіру», - деді ол.

Қазақстан Ұлттық Банкінің басшысы жеңілдетілген мөлшерлеме бойынша реттелген қарыздар түрінде мемлекеттік қолдаудың орнына банктердің акционерлері жуық арадағы 4 жыл ішінде барлық жинақталған проблемалық кредиттерді толық есептен шығара отырып қаржы институттарын үстеме капиталдандыру бойынша барабар міндеттемелер алғанын атап өтті.

«Банк секторын қалыпқа келтіру бірнеше жылдық тұралаудан кейін кредиттеуді жандандыруға ықпал етеді. Қалыпты жұмыс істейтін банктердің экономиканы кредиттеу көлемі жылдық көрсеткіште 7%-ға ұлғайды. Біз бұл процесс серпінінің күшеюін күтеміз, себебі бұл үшін көп жағдай жасалды», - деді Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы.

«Біз банктердің ұзақ қорландыруды қамтамасыз ету мәселесіне кешенді тұрғыдан келдік, бұл экономиканы теңгемен ұзақ мерзімді кредиттеуді қамтамасыз етеді», - деп атап өтті Д.Ақышев.

Ұлттық Банктің басшысы мерзімінен бұрын алу үшін заңнамалық тұрғыдан шектелген жинақ салымдары енгізілгенін айтты. «Бұл жаңа құрал - бір жағынан салымшылар үшін неғұрлым тиімді мөлшерлемені және кепілдік жүйесімен өтеу мөлшерін қамтамасыз етеді, екінші жағынан – банктерді қорландырудың неғұрлым сенімді базасымен қамтамасыз етеді», - деп хабарлады ол.

Д. Ақышев сондай-ақ халықтың салымдары бойынша ең жоғары мөлшерлемелерді белгілеудің тетігі жетілдірілгенін атап өтті.

«Салымдардың барлық түрі үшін бірыңғай мөлшерлеме деңгейінің орнына осы жылғы 1 қазаннан бастап ең жоғары мөлшерлемелер салымның мерзімдері, түрлері, сондай-ақ толықтыру құқығы бойынша жіктеледі. Бұл шаралар ұзақ мерзімді сегментте ақша трансмиссиясының тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді» - деді ол.

Қазақстан Ұлттық Банкі Төрағасының айтуынша, Мемлекет басшысының «Әрбір отбасына баспана алудың жаңа мүмкіндіктерін беру» атты әлеуметтік бастамасын іске асыру үшін «7-20-25» бағдарламасы іске асырылуда.

«Бағдарлама 20% бастапқы жарнамен 25 жылға жылдық 7% мөлшерлемемен кредит алу мүмкіндігін береді. Әлеуметтік функциясынан басқа, 7-20-25 бағдарламасы кредиттеуді және қор нарығын дамытуға ықпал етеді», - деп атап өтті Д.Ақышев, ипотекалық қарыздарды секьюритилендіру қағидаты банктерге «Баспана» ипотекалық ұйымы қарыздарының пулдарын кез келген уақытта сатуға мүмкіндік береді, осылайша кредиттік белсенділіктің серпінін сақтау үшін өтімділік пен капиталды босатуға жағдай жасайды. «Баспана» өз тарапынан қор нарығына облигациялар шығару арқылы қаражат тартады.

«Осылайша, банк секторын – экономиканы қорландырудың негізгі инфрақұрылымын қалыпқа келтіру және оның белсенділігін арттыру сатысында тұрмыз», - деді Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы.

Д. Ақышев банктердің жоғары тәуекелді саясаты бар жағдайдың қайталануына жол бермеу үшін, сондай-ақ реттеу және қадағалау мандатын күшейту шеңберінде Қазақстан Ұлттық Банкінің 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап қадағалау процесіне тәуекелге бағдарланған тәсілді енгізетінін атап өтті.

«Мұның үстіне, біз проблемалық банктерді реттеу және шешу режимінен (Recovery and Resolution tools) өтеміз, ол банктің міндеттемелерін мәжбүрлі түрде қайта құрылымдаудың тетіктерін көздейді. Бұл жаңалықтар Еуропа Одағы елдерінде, АҚШ-та, сондай-ақ ЕАЭО кеңістігінде, атап айтқанда Ресей мен Беларусьтің мысалы бойынша іске асырылған халықаралық тәжірибені ескере отырып, Қазақстанның тәжірибесіне енгізіледі», - деп атап өтті ол.

Д. Ақышевтың айтуынша, уәжді пайымдау менеджмент пен акционерлерді келісу, құрылған провизиялардың барабарлығын бағалау, банкпен ерекше қатынастармен байланысты тұлғаларды айқындау, сондай-ақ тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйелерін бағалау бөлігінде қолданылатын болады.

Ұлттық Банк Төрағасы сондай-ақ пайымдау институтын ендіру мақсаты инвесторлардың, клиенттердің және басқа да мүдделі контрагенттердің құқықтары мен мүдделерін қорғауды қамтамасыз ету мақсатында қаржы ұйымдарының тәуекелдерін ерте сатысында ескерту болып табылатынын атап өтті. Төлем жасау қабілеті жоқ банктерді анықтау және реттеу режимі жетілдірілетін болады. Жүйелі салдары және мемлекеттің қолдауы барынша аз төлем жасауға қабілетсіз банктің проблемаларын жедел шешуге мүмкіндік беретін шаралардың толық тізбесі енгізіледі.

«Халықаралық тәжірибені ескере отырып, соңғы саты қарыздарының тетігі жетілдіріледі. Негізгі назар төлем жасауға қабілетті банктерге ғана қарыз беруге, сондай-ақ ықтимал кепілмен, оның ішінде қарыз алушының банктердің жылжымайтын мүлкі және несие портфелі түріндегі нарықтық емес активтерімен қамтамасыз етуді кеңейтуге жасалды», - деп атап өтті Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы.

Д.Ақышев Банктердің қаржылық орнықтылығын арттыру бағдарламасын сәтті іске асыру және тәуекелге бағдарланған қадағалау жөніндегі өкілеттік қолжеткізілген нәтижелерді нығайту бойынша бұдан былайғы шараларды талап ететінін түсіндірді.

«Әңгіме банк активтерінің сапасын толық әрі жан-жақты бағалау туралы. Біздің пікірімізше аталған рәсім, ең бірінші, банктердің өздеріне қажет. Тәуелсіз бағалау инвесторлардың қаржы институттарына сенімін қалыпқа келтіруге мүмкіндік береді, ал активтердің сапасын бағалау үшін тәуелсіз тарапты тарту нәтижелердің шынайылығын қамтамасыз етеді», - деп атап өтті Д.Ақышев.

Ол сөзінің соңында келесі жылы бағалау жүргізу тәсілдері мен әдіснамасын талқылауды бастауға болатынын атап өтті.

Данияр Ақышев – Сақтандыру секторы шетелдік компаниялар филиалдарының нарыққа қолжеткізуі бойынша ДСҰ талаптары іске асырылатын бірінші сегмент болмақ

Сақтандыру секторы шетелдік компаниялар филиалдарының нарыққа қолжеткізуі бойынша ДСҰ талаптары іске асырылатын бірінші сегмент болмақ. Ол туралы Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев Қазақстан қаржыгерлерінің VIII конгресінің сессиясында сөз сөйлеген кезде айтты.

«Осы жағдайларда ұлттық сақтандыру секторында шетелдік ойыншылар тарапынан бәсекелестікке төтеп беруге мүмкіндік беретін дамытудың орнықты үлгілерін қамтамасыз ету бойынша аз ғана уақыт қалады», - деп атап өтті ол.

Д. Ақышев соңғы 5 жылда сақтандыру ұйымдары активтерінің 2 есе өскеніне қарамастан нарық тәуекелді сіңірудің жоғары капиталдандырылған құралына айнала қойған жоқ деп атап өтті. «Сақтандыру секторының ел экономикасындағы маңыздылығы шамалы. Соңғы 10 жылда сақтандыру сыйлықақыларының көлемі ІЖӨ-нің 1%-нан аспайды. Біз тек дамыған елдерден ғана емес, кеңестік дәуірден кейінгі кеңістіктегі көптеген елдерден де қалып қоямыз», - деді Қазақстан Ұлттық Банкінің басшысы.

Д. Ақышев 2018 жылы Ұлттық Банктің сақтандыру заңнамасын жетілдіру бойынша үлкен жұмыс атқарғанын айтты, ол онлайн-сақтандыруды жүзеге асыруға, сақтандыру қызметтерін тұтынушылардың құқықтарын қорғауды күшейтуге мүмкіндік береді, шетелге шығатын туристерді қорғау жүйесі өзгерді.

«Тәуекелге бағдарланған қадағалау шеңберінде қайта сақтандыру жөніндегі қызметтің ашық болмауымен, жасырын сыйақыларды төлеу схемасының болуымен және қаржылық көрсеткіштермен айла-шарғылар жасаумен байланысты проблемаларды жою бойынша шаралар күшейетін болады», - деп хабарлады ол.

Д. Ақышевтың айтуы бойынша, жаңа талаптар акционерлер мен сақтандыру ұйымдары менеджментінің нарықтағы адал іс-әрекеті бойынша, тұтынушылар үшін түсінікті сақтандыру қызметін ұсыну процесінің ашықтығын қамтамасыз ету бойынша күш-жігерлерін үйлестіруді талап етеді.

Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы сақтандыру нарығы ортасының өзгеруі және оның алдында тұрған сын-қатерлер компанияның қысқа мерзімді пайда алуға, сектордың капиталдануының өсуіне, көрсетілетін қызмет сапасын жақсартуға бағдарланған бизнес-үлгілерін көшіруді талап етеді.

Данияр Ақышев – Қазақстан қор биржасының индексі 2016 жылдан бастап 2,5 есе өсті

Қазақстан қор биржасы бірегей алаң болып табылады, онда бағалы қағаздар нарығына қатысушылар, қаржы құралдары, ақша, шетел валютасы және деривативтер шоғырландырылған. Ол туралы Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев Қазақстан қаржыгерлерінің VIII конгресінің сессиясында сөз сөйлеген кезде айтты.

Ол Қазақстан қор биржасының индексі 2016 жылдан бастап 2,5 есеге өсті деп атап өтті. Акциялар мен биржаның борыштық бағалы қағаздарының нарығын капиталданыру үш жылға толмаған уақытта 25 трлн теңгеге дейін 16%-ға өсті.

«Қазақстан Ұлттық Банкі реттеуші ретінде инфрақұрылымды оңтайландырды және реттеуші тәсілдерді барынша ырықтандырды. Келесі жылдың басынан бастап Орталық депозитарий мен Бағалы қағаздардың бірыңғай тіркеушісі бірігеді. Біріктірілген ұйым ел ауқымында бірегей болмақ және әлемде оған ұқсасы да болмауы ықтимал», - деп түсіндірді Д. Ақышев.

Ол эмитенттерге қатысты **бақылау-қадағалау функцияларының** қысқарғанын айтты. Бағалы қағаздарды шығару мен орналастыру бойынша рұқсат беру рәсімдері оңтайландырылды. Инвестицияның пайлық және акционерлік инвестициялық қорлар сияқты ұжымдық нысандарының жұмыс істеуіне қойылатын талаптар барынша ырықтандырылды.

Бұған қоса, Д. Ақышевтың айтуы бойынша, оң үрдістерге қарамастан қор нарығын бизнесті қорландырудың нақты құралына айналдыру бойынша біршама жұмыс істеу қажет. «Біз ертеңгі Биржалық форум шеңберіндегі барлық мәселелерді талқылауға дайынбыз және ең маңызды даму бағыттарын айқындауға үміттенеміз», - деп сөзін

қорытындылады Қазақстан Ұлттық Банкінің басшысы.

Данияр Ақышев – Қазақстан Ұлттық Банкі қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау саласында біршама күш-жігерді шоғырландырды

Қазақстан Ұлттық Банкі қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау саласында біршама күш-жігерді шоғырландырды. Ол туралы Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы Қазақстан қаржыгерлерінің VIII конгресінің сессиясында сөз сөйлеген кезде айтты.

Ол Қазақстан Ұлттық Банкі қаражатының есебінен Валюталық ипотекалық қарыздарды қайта құрылымдау бағдарламасы іске асырылуда, оған сәйкес тұрғын үйін кепілге қойып валюталық кредит алған қарыз алушылардың проблемалары кезең-кезеңімен шешіледі деп атап өтті. 300 млрд теңгеден астам бөлінді, Бағдарламаны іске асыру нәтижесі бойынша 50 мыңнан астам азаматтың тұрғын үйі сақталатын болады.

«Қазақстан Ұлттық Банкі «Коллекторлық қызмет туралы» заңды әзірледі, ол 2017 жылы қабылданды. Бұрын коллекторлардың қызметі реттелген жоқ, ал олардың іс-қимылдарына халықтың шағымдары бір жылда 1 мың өтініштен асып кететін. Қабылданған заң берешекті өндіріп алудың аталған сегментіндегі шиеленісті шешіп, үлкен оң рөл атқарды.

Қазір бұл сала реттелуге тиіс және тараптарға реттелетін құқықтық аяда берешек мәселелерін шешудің өзара қолайлы нұсқаларын табуға мүмкіндік береді. Соның нәтижесінде коллекторлардың іс-әрекеттеріне берілген шағымдардың саны 10 есеге қысқарды», - деді Д. Ақышев.

Ол осы жылғы шілдеде кредиттеудің реттелмейтін нарығы субъектілерінің қызметтері бойынша жылдық тиімді мөлшерлемені тікелей шектейтін азаматтық заңнамаға түзетулер қабылданғанын, ол, бірінші кезекте, онлайн-кредиторлар мен жалақыға дейінгі жылдық 100% шеңберіндегі кредиттер екендігін қосымша айтып берді. «Ұсыныстарды дайындау барысында біз өсімқорлықпен күрес саласында айтарлықтай табысқа жеткен Грузия Орталық Банкінің тәжірибесін белсенді түрде пайдаландық», - деп сөзін қорытты Қазақстан Ұлттық Банкінің басшысы.

Данияр Ақышев – Қазақстандағы төлемдік қатынастарды кешенді реттеу енгізіліп, төлем жүйелерін ұйымдастыру және төлем құралдарын қолдану тәртібі регламенттелді

2016 жылдың соңында төлемдер мен төлем жүйелері мәселелері бойынша заңнамалық база жаңартылды. Елде төлемдік қатынастарды кешенді реттеу енгізілді, төлем жүйелерін ұйымдастыру және төлем құралдарын қолдану тәртібі регламенттелді. Бұл туралы Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев Қазақстан Қаржыгерлерінің VIII конгресінің сессиясында сөйлеген сөзі барысында айтып берді.

Ол төлем қызметтері нарығының қатысушыларын көбейту, тұтынушылардың құқықтарын қорғауды күшейту, төлем құжаттарын орындау мерзімдерін қысқарту осы іс-шараларды өткізу нәтижесі екендігін атап өтті.

Д. Ақышев өткен жылғы төлем саласындағы негізгі үрдіс **қашықтан жұмыс істейтін арналарды** пайдаланудың өсуі болғанына да басты назар аударды. Мемлекеттік және қаржылық қызметтерді оңтайландыру мақсатында қаржы ұйымдарының мемлекеттік органдармен электрондық өзара іс-қимылына ауысуы осы жылдың елеулі оқиғасы болды.

«Ағымдағы жылы Қазақстан Ұлттық Банкі «блокчейн» технологиясына негізделген меншікті инновациялық **«Invest Online» жобасын** іске қосты. Бұл арнай мобильдік қосымша. Оның көмегімен Қазақстанның кез келген азаматы онлайн режимінде қашықтықтан қолжеткізу көмегімен өз қаражатын Қазақстан Ұлттық Банкінің бағалы қағаздарына кез келген сомада делдалдарсыз, брокерлерсіз және қандай да бір комиссияларсыз инвестициялай алады. «Invest Online» жүйесі ақшаны басқа бағалы қағаздарға инвестициялауға арналған платформа ретінде дами бермек», - деп хабарлады Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы.

Оның айтуы бойынша, пилоттық режимде мобильді телефон нөмірі бойынша ақшаны онлайн аудару үшін **мезеттік төлемдер жүйесі** іске қосылды. Дамуына қарай бұл қолма-қол ақшаның маңызды баламасы болуы және қолма-қол ақшасыз жасалатын төлемдердің одан әрі өсуіне алып келуі мүмкін.

Дүниежүзілік үрдістер туралы Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев айтып берді

Қазіргі уақыттың өзекті үрдісі жаһандандырмау болып табылады. Бұл туралы Қазақстан Ұлттық Банкінің Төрағасы Данияр Ақышев Қазақстан Қаржыгерлерінің VIII конгресінің сессиясында сөйлеген сөзі барысында айтып берді.

«Біздің көз алдымызда бірнеше жыл бұрын жетістік ретінде біржақты қарастырылған кейбір қағидаттардан бас тарту орын алуда. Геосаяси ахуал шиеленісіп, сауда протекционизмі мен капитал ағыны күшеюде. Соның салдарынан әлемдік нарықтардың құбылмалылығы және сыртқы сауда қызметіне қатысушылардың тәуекелдері артуда», - деді Д. Ақышев.

Қазақстан Ұлттық Банкінің басшысы осындай тәуелділікті қысқартуға арналған шешімдердің бірі ұлттық валюталарды пайдалануды ынталандыру процесін іске қосу болып табылуы мүмкін екендігін айтып берді.

Д. Ақышев сыртқы сауда қызметіне қатысушылар үшін валюталық тәуекелдерін сақтандыруға болатын қаржы нарықтарында бейрезиденттер үшін валютаны сақтаудың өтімді, орнықты, сенімді және ашық талаптармен қамтамасыз етілуі маңызды екендігін атап өтті. Халықаралық есеп айырысуларда ұлттық валюталарды кеңінен пайдалану ұлттық валюталарда номинирленген қаржы құралдарының дамыған нарығынсыз және шетелдік инвесторлар нарығына ашық қолжеткізусіз мүмкін емес.

«Біздің алдымызда тұрған басқа маңызды мәселе – бұл әлемдік қаржы жүйесінің және оның инфрақұрылымының болашағы, яғни қаржы нарықтарының инфрақұрылымы мен қаржы ұйымдарының өздері таяудағы болашақта қалай болатындығы. Бүгін біз жаһандық цифрландыру және жеделдетілген технологиялық даму кезеңі қарсаңында тұрмыз. Біз қалыпты өмір салтын өзгертетін қаржы жүйесі құрылғысының ауқымды өзгерісінің куәгерлері болып отырмыз», - деп түсіндірді Д. Ақышев.

Оның айтуы бойынша, жаңа шешімдердің пайда болуымен және оларды қолдана отырып, бизнес-процестер, өзара әрекет ету үлгілері мен қызметтерді көрсету технологиясы өзгереді. Нарық белсенді түрде өзгеріп, клиенттерге жеке қызмет емес, қашықтан қызмет көрсетуге серпінді түрде ойысып бара жатыр. Банктік қызмет көрсетудің жаңа стандарттары қолжетімділік, тәулік бойы жұмыс істеуі және жылдамдық болып табылады.

«Біз болашақ барлық жаңалықтардың соңғы бенефициары қызметтерді тұтынушы болуға тиіс цифрлық ықпалдасуда қалыптасатынын көреміз. Бизнес пен мүдделердің протекционизмі жаһандық, сол сияқты жергілікті деңгейде тұтынушы туралы қамқорлыққа ауысуға тиіс», - деді сөзінің соңында Қазақстан Ұлттық Банкінің басшысы.

Толығырақ ақпаратты БАҚ өкілдері мына телефон арқылы алуына болады:
+7 (727) 704 585
e-mail: press@nationalbank.kz
www.nationalbank.kz